

RELACIÓ SOCIAL DE LES PERSONES DEPENDENTS

RELACIÓ SOCIAL DE LES PERSONES DEPENDENTS

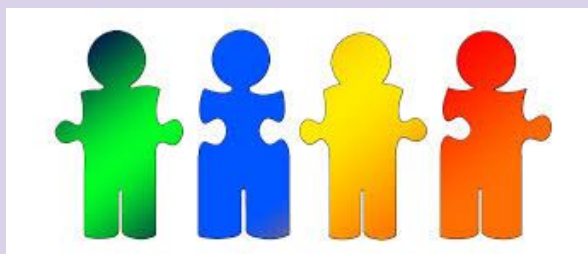
Les **persones en situació de dependència** veuen condicionades les seves relacions socials per les **limitacions físiques, psíquiques o sensorials** que presenten.

Aquestes limitacions funcionals que influeixen en la seva interacció, junt amb les **barreres arquitectòniques, comunicatives i actitudinals** que poden trobar-se en l'entorn, redueix la qualitat i la freqüència de les seves interaccions socials.

RELACIÓ SOCIAL DE LES PERSONES DEPENDENTS

El professional ha de tenir sempre present la finalitat última de la intervenció: aconseguir la **major autonomia possible** de les persones usuàries.

Des d'aquesta perspectiva, el professional ha de dotar a les persones usuàries de les eines adequades perquè elles mateixes realitzin, amb la menor ajuda possible, **activitats** relacionades amb el **manteniment de les relacions socials**.

DIFICULTATS I DÈFICIT SOCIAL EN PSD

Existeixen **dificultats** que es presenten habitualment i poden afectar les **habilitats socials** de les persones que es troben en situació de dependència:

- Falta d'habilitat per a comunicar-se amb altres
- Absència d'interès per establir contacte amb els altres
- Incapacitat per a expressar opinions pròpies de manera adequada.
- Dificultat per a fer peticions i dir no
- Dificultat per a realitzar i acceptar complerts
- Dificultat per a acceptar les crítiques

DÈFICIT SOCIAL EN PERSONES DEPENDENTS

A més, poden definir-se uns trets deficitaris que són comuns per a cada col·lectiu:

- **Persones majors**
- **Persones amb discapacitat**
- **Persones malaltes**
- **Persones amb trastorns mentals**

DÈFICIT SOCIAL EN PERSONES MAJORS

Actualment, des de totes les disciplines es ve constatant la importància de mantenir unes **relacions socials actives** per a mantenir o millorar la **qualitat de vida i la salut** de les persones majors.

No obstant això, la **vellesa és una etapa de pèrdua** o allunyament de persones significatives que han configurat la xarxa social d'una persona: parella, amistats, filles i fills, etc.

DÈFICIT SOCIAL EN PERSONES MAJORS

A això s'hi afegeix la **disminució progressiva de les capacitats sensorials, de mobilitat i cognitives**, que afecta considerablement la **capacitat de relació i de participació comunitària**.

També cal tenir en compte l'**afectació en l'estat d'ànim**, i el **desinterès i apatia** que tot això genera.

DÈFICIT SOCIAL EN PERSONES MAJORS

Les **conseqüències a nivell social** es tradueixen en dos grups de dificultats:

- **Solitud i aïllament**
- **Feblesa** en la capacitat per a afrontar les situacions socials

SOLITUD I AÏLLAMENT

Per a revertir la solitud i l'aïllament s'ha de potenciar el **manteniment de les relacions** que les persones encara conserven, però també és necessari **fomentar noves amistats i companyies**, promovent la **participació** en nous espais d'oci i comunitaris.

FEBLESA PER AFRONTAR LES SITUACIONS SOCIALS

En aquest aspecte les persones mostren **dificultats** per a defensar els seus drets, expressar sentiments i desitjos, negar-se a peticions no desitjades o sol·licitar serveis i ajuda, per posar alguns exemples.

Aquestes pèrdues augmenten la **vulnerabilitat** de les persones, tant per a l'exercici de la seva autonomia com a l'hora de patir situacions d'abús o maltractament; per tant, haurien de ser objecte d'atenció prioritària.

DÈFICIT SOCIAL EN LES PERSONES AMB DISCAPACITAT

La majoria dels **aprenentatges per a l'adaptació social** els adquirim en la infància de manera natural en l'entorn familiar i escolar mitjançant el **procés de socialització**.

No obstant això, els nens i les nenes amb discapacitat tenen més **dificultats per a accedir a aquests aprenentatges** espontanis, especialment si no es diagnostiquen primerencament i no s'utilitzen amb ells programes adaptats a les seves circumstàncies individuals.

DÈFICIT SOCIAL EN LES PERSONES AMB DISCAPACITAT

Respecte a les persones amb **discapacitat física o sensorial**, en l'actualitat solen diagnosticar-se oportunament i implementar-se **sistemes o productes de suport** que compensin la funcionalitat perduda.

En aquests casos les limitacions en l'àmbit social estan associades especialment a la **falta d'interaccions socials**.

DÈFICIT SOCIAL EN LES PERSONES AMB DISCAPACITAT

Si hi ha **dèficit cognitiu o discapacitat intel·lectual**, solen presentar altres característiques que obstaculitzen la relació interpersonal i la integració social:

- **Greus dificultats per a discriminar correctament entre situacions distintes.**
- **Desconeixement de l'ús de les normes socials bàsiques.**
- **Estils comunicatius inadequats i poc eficaços.**
- **Dificultats per a iniciar, mantenir o finalitzar una conversa, manifestar desgrat, etc.**

DÈFICIT SOCIAL EN LES PERSONES AMB DISCAPACITAT

Aquestes **dificultats** sovint es tradueixen en **rebuig**, la qual cosa genera en aquestes persones uns certs **comportaments anòmals** amb la fi ser acceptades.

Alguns dels més freqüents són:

- **Estereotips socials.**
- **Comportament agressiu.**
- **Baixa autoestima o indefensió.**
- **A vegades poden presentar fòbia social, depressió, etc.**

DÈFICIT SOCIAL EN PERSONES MALALTES

Els dèficits socials en les persones malaltes estan associats als **canvis** que la pròpia malaltia ocasiona en **tots els àmbits**:

- **Sentiments de desvaloració, baixa autoestima i desconfiança.**
- **Ansietat.**
- **Comportaments agressius o per contra, inhibits.**
- **Conducta desadaptada: comportaments regressius o emocionalment inestables.**

DÈFICIT SOCIAL EN PERSONES AMB TRASTORNS MENTALS

Si bé les malalties mentals són molt variades i diferents entre si, en l'àmbit de les relacions socials la tònica general és que aquestes persones solen mostrar una **restricció important en la participació i en la interacció amb l'entorn.**

DÈFICIT SOCIAL EN PERSONES AMB TRASTORNS MENTALS

- Falta de competència social.
- Xarxa social molt restringida i escassa.
- Apatia o falta d'interès per la participació en la societat (treball, temps lliure, etc.)
- Estigmatització
- Raons associades a la pròpia malaltia: poca consciència del trastorn, no buscar ajuda, desconèixer els serveis d'atenció, etc.

DÈFICIT SOCIAL EN PERSONES CON TRASTORNS MENTALS

Aquestes mancances en el funcionament social generen problemes per a l'acompliment normalitzat de rols i per a la participació en la societat, la qual cosa realimenta el **cicle de l'aïllament** i representa un **factor de risc d'exclusió**. Sense cap dubte l'entrenament en habilitats socials contribuirà a una millora en aquesta àrea.

DÈFICIT SOCIAL EN PERSONES DEPENDENTS

En definitiva, la **manca d'habilitats socials** en **persones en situació de dependència** provoca que la seva relació amb l'entorn i amb la comunitat sigui deficitària, i que mostrin dificultats en la resolució dels seus conflictes interpersonals.

L'**entrenament en habilitats socials** pot ajudar les persones usuàries a millorar la seva competència interrelacional.

